

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาระบบติดตามการส่งสมุดบันทึกการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1) สาขาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ ปีการศึกษา 2568” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสาเหตุของการไม่ส่งสมุดบันทึกการฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามกำหนด 2) พัฒนาระบบติดตามแบบมีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสถานประกอบการ และ 3) เปรียบเทียบอัตราการส่งงานก่อนและหลังการดำเนินการพัฒนาระบบ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1) สาขาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 52 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามสาเหตุของการไม่ส่งสมุดบันทึก แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของการไม่ส่งสมุดบันทึกโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.43) โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ภาระงานจากสถานประกอบการ ($\bar{X} = 4.81$) สถานประกอบการไม่เอื้อต่อการบันทึกข้อมูล ($\bar{X} = 4.77$) และการบริหารเวลาไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.58$) สะท้อนว่าปัญหามีลักษณะเชิงระบบและบริบทแวดล้อม มากกว่าจะเป็นปัญหาความรับผิดชอบส่วนบุคคลเพียงประเด็นเดียว

ภายหลังการพัฒนาระบบติดตามแบบมีส่วนร่วม ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการแจ้งเตือน การกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ การสื่อสารที่ชัดเจน และการสะท้อนผลร่วมกัน พบว่า อัตราการส่งสมุดบันทึกตรงเวลาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 65 เป็นร้อยละ 90 และอัตราการส่งล่าช้าลดลงจากร้อยละ 35 เหลือร้อยละ 10 แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกอย่างชัดเจนในทางปฏิบัติ

ด้านความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อระบบติดตามแบบมีส่วนร่วม พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.23) โดยเฉพาะด้านการแจ้งเตือนช่วยให้ส่งงานตรงเวลา และความเหมาะสมกับบริบทการฝึกงาน สะท้อนว่าระบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ ได้รับการยอมรับ และสามารถส่งเสริมวินัยและความรับผิดชอบของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบติดตามโดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นแนวทางที่เหมาะสมในการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และสามารถประยุกต์ใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาระบบติดตามในบริบทอาชีวศึกษาอื่นต่อไปได้อย่างมีนัยสำคัญทางการศึกษา